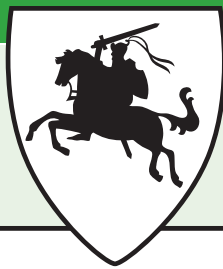

“
SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Lietuvos vardas skambės vis rečiau

Šiaulių 1-osios muzikos mokyklos direktorius Vygintas Ališauskas su nerimu stebi šiandien Lietuvoje iš šaknų raunamus mūsų valstybės simbolius, mindomą lietuvių tautos tapatumą ir prognozuoja, kad dėl tokios politikos Lietuvos vardas pasaulyje skambės vis rečiau.

R Sidas AKSOMAITIS
„Respublika“ žurnalistas

Pasak ilgamečio pedagogo, nesunku numanyti, kad dalis lietuvių laikui bėgant pasiduos globalizmui ir taps betaučiais pasaulio piliečiais. Kurios Lietuva išugdė kokias nors turtingesnei pasaulio valstybei. Kas tuomet lauks Lietuvos? Kokia kalba čia garsiau skambės - lietuvių ar pabėgėlių iš Afrikos?

- Galbūt prasidėję nauji mokslo metai suteikia daugiau optimizmo nei susirūpinimo dėl ateities? - „Respublika“ pasiteiravo Vyginto ALIŠAUSKO.

- Kasmet prieš prasidedant naujiems mokslo metams mes, pedagogai, tikimės, kad šie metai bus geresni už praėjusius. Bet situacija išlieka stabiliai grėsminga. Jei kalbėtume apie muzikos mokyklas, jose metai iš metų vis aštrėja specialistų stygiaus problema. Vis mažiau jaunų specialistų parengia Muzikos ir teatro akademija. Didžioji dalis ją baigusių absolventų lieka Vilniuje, kiti išvažiuoja į užsienį. Labai gaila, kad Šiauliuose neliko tarpinės grandies - konservatorijos, kur parengti jauni specialistai gaudavo diplomą, suteikiantį teisę dirbti muzikos mokyklose, būti atlikėjais įvairiuose orkestruose, va-

dovauti tiems kolektyvams. Muzikos katedra yra Šiaulių universitete, bet ten nėra dėstomos instrumentų disciplinos, nėra individualių paskaitų studentams. Jie rengiami kaip universalūs pedagogai, bet neįgyja reikiamų įgūdžių mokyti vaikus groti konkrečiu instrumentu. Labai didelė dalis muzikos mokyklose dirbančių profesionalių specialistų jau dabar yra ant pensinio amžiaus slenksčio. O atėjus kartų kaitai jų pakeisti nebus kuomet. Mano įsitikinimu, universitetuose reikėtų kurti tikslingas vietas studentams, kurie, būdami garantuoti dėl jų laukiančios darbo vietos, gilintų savo žinias, o muzikos mokyklų vadovai žinotų, kad po 5-6 metų į darbą galės priimti puikius saksofono, fortepijono ar kitų instrumentų specialistus. Šią idėją trukdo įgyvendinti kova tarp šalies aukštųjų mokyklų ir, žinoma, lėšų trūkumas. Individualus mokymas - brangus malonumas.

- Kodėl didelė dalis mūsų šalyje išugdytų talentų nuteka į užsienį?

- Muzikos ir teatro akademijos studento studijos yra tik šiek tiek pigesnės negu lakūno. Jos siekia daugiau nei 5 tūkst. eurų. Tai yra viena brangiausių specializacijų, nes dėstytojams daug tenka dirbti ne grupinėse paskaitose, o individualiai. Studijų kaina priklauso nuo valstybės finansinių galimybių. Matyt, mūsų valstybė neišgali sumažinti čia studijuoti norintiems moksleiviams tenkančią finansinę naštą. Todėl ne vienas mūsų talentas renkasi nemokamas studijas užsienio aukštosiose mokyklose. Ten jie gauna stipendijas, o susimokėti turi tik už pragyvenimą. Mū-

sų specialistų parengtas jaunimas įgyja gerus pagrindus, o juose glūdinčių potencialą išvelgiantys užsienio aukštųjų mokyklų atstovai finansuoja viską, kad tik jie studijuotų jų mokyklose. O mūsų valstybė sugeba užtikrinti nemokamas studijas tik nedidelei daliai gabių moksleivių. Tačiau bėda ta, kad ir dažnas jų po studijų išvažiuoja iš Lietuvos. Vakarų valstybių didžiųjų miestų orkestruose Skandinavijoje, Vokietijoje didelę procentą sudaro muzikantai iš Rytų, tarp jų - ir iš Lietuvos. Nėra strategijos, pagal kurią už valstybės lėšas išugdytas specialistas būtų užtikrintas dėl savo ateities Lietuvoje ir galėtų atiduoti duoklę savo šaliai. Investuodamas į save dažnas moksleivis neišsiverčia ne tik be tėvų paramos, bet ir be paskolų. Jei žmogus yra geras specialistas - darbą Lietuvoje jis visada ras. Tačiau studijoms išleisti tūkstančiai mūsų šalyje grįžta labai pamažu.

- Kokią ateitį jaunieji talentai gali matyti Lietuvoje, jei čia leista numirti net legendiniams šokių kolektyvui - daugkartiniai šouolio ir Europos čempionei Klaipėdos „Žuvėdrai“?

- Tokia valstybės vykdoma politika ir požiūris į šiuos dalykus: pagal ją mažai mūsų valstybei ir orkestrų yra per daug, ir šokių kolektyvų, ir chorų... Tačiau nėra net strategijos, iš kurios būtų aišku, kiek profesionalių kolektyvų Lietuvai išvis reikia. „Žuvėdra“ Lietuvoje išvis neturėjo konkurencijos, tos konkurencijos ji ne daug turėjo ir visame pasaulyje. Nesuvokiama man, dėl kokių priežasčių valstybė nesugebėjo išlaikyti tokio kolektyvo. „Žuvėdra“ buvo tapusi Lietuvos simboliu, mūsų šalies vizitine kortele visame pasaulyje, kaip ir Kauno „Žalgiris“. „Žuvėdra“ šokėjai buvo daugiau nei Lietuvos ambasadoriai pasaulyje. Manau, tiek „Žuvėdra“ vadovai, tiek Klaipėdos miesto valdžia darė viską, kad išsaugotų šį kolektyvą. Tačiau greičiausiai jiems nepavyko prisibėsti prie aukščiausių pareigūnų Vilniuje, kurie galėjo rasti sprendimą, kaip „Žuvėdrai“ išgyventi. Su kiekvienu tokio mūsų šalies simbolio praradimu Lietuvos vardas pamažu išsitrina įvairiose srityse. Pamažu prarandame galimybę garsinti Lietuvą pasaulyje. Turime suvokti, kad dėl tokios politikos Lietuvos vardas užsienyje skambės vis rečiau.

- O ką daryti? Susikrauti lagaminus ir bėgti iš tokios Lietuvos?

- Kol žmonės turės galimybę uždirbti daugiau išvykę, tol emigracija nesustos. Visais laikais į užsienį buvo vykstanta užsidirbti. Tačiau nėra jokių garantijų, kad visi emigrantai sugrįš. Pasikeitė laikotarpis, pasikeitė žmonės, jie save įvardija jau ne lietuviais, latviais ar estais, o pasaulio piliečiais. Kas kaltas, kad studijas Lietuvoje baigęs jaunas žmogus negauna darbo ir priverstas išvažiuoti į užsienį, kad išgyventų? Buvo pridaryta klaidų ir aukštosiose mokyklose rengiant specialistus, kurių paklausa nėra didelė. Kiek kitados buvo priręgtas vadybininkų ir kur jie dabar? Darbo pagal profesiją jie neranda net už-

Giedrius Baranauško nuotr.

sienyje. O Lietuvoje dabar jau jaučiamas inžinierių, kitų techninių specialistų atstovų trūkumas, nes prieš kelerius metus didelę dalį studentų pavilijo vadyba. Džiugina tik tai, kad pažįstu daug jaunų žmonių, kurie sako, kad niekada neišvažiuos iš Lietuvos. Jie dirba darbus, kurie Vakaruose apmokami tik nežymiai daugiau nei Lietuvoje. O kam liūsti į svetimą terpę, jei beveik lygiai tą pačią gerovę galima susikurti ir savo namuose? Todėl tikiu, kad mūsų šaliai negresia tapti pensininkų valstybe. Ko gero, būsime lietuviai - pasaulio piliečiai, išvažiuojantys trumpam padirbėti į užsienį ir grįžtantys namo. Bet dirbdami kitai šaliai mes ir mokesčius mokėsime ne Lietuvai.

► Tikiu, kad mūsų šaliai negresia tapti pensininkų valstybe

- O ką daro Lietuvos valdžia, kad išvažiuotų lietuviai grįžtų į namus? Kuo ji labiau rūpinasi - pabėgėlių iš Afrikos priėmimu ar emigravusių lietuvių susigrąžinimu?

- Mano požiūriu, daugiau dėmesio turėtų būti skiriama Lietuvos piliečių susigrąžinimui į Tėvynę. Didžioji jų dalis išvažiuojo vedami ekonominių sumetimų. Jauniems žmonėms reikia gyventi, o tam, kad gyventų bent vidutiniškai, - būtina uždirbti. Jie čia nematė tokių galimybių ir išvažiuojo.

Juos susigrąžini Lietuvos valdžia kol kas bando tik kalbų lygmeniu. O dėl pabėgėlių iš Afrikos... Kiek suprantu, Lietuva šio klausimo valdyti jau nebegali - viskas nuspręsta už mus. Šiaip ar taip, esame ES dalis, todėl mums ir nurodinėja iš Briuselio, ką ir kaip turime priimti. Jei mums tenkanti pabėgėlių kvota per savaitę nuo 300 žmonių padidėjo iki 1 tūkst., nebėjejo, kad mums brukamų užsieniečių skaičius dar augtų. Didės ir finansinė našta, kad juos išlaikytume, integruotume. Tačiau ta integracija - nieko verta. Nemanau, kad imigrantai masiškai puls integruotis pas mus, - mes greičiausiai jiems būsime tik tarpinė stotelė. Vieniems išvažiuavus į Vakarus, į jų vietą atvyks nauji. Ir vėl bus kišami dideli pinigai jų integracijai. Užuoat bandžius susigrąžinti savo žmones, pinigai bus leidžiami svetimšaliams. O dirbti norės tikrai ne visi atvykėliai - kai kuriems užteks ir socialinių išmokų.

- O mums juk mažai dar savų bedarbių ir socialinių pašalpų gavėjų?

- Tai ir yra įdomu, kaip valstybė skirs pinigus pabėgėliams iš kitų šalių, kokias išmokas jie gaus ir kaip atrodys greta mūsų varguolių, kurie kasdien ieško maisto konteineriuose. Valstybė neturėtų iškelti laikinai priglaustus svetimšalius aukščiau už savus piliečius. Mūsų varguoliai juk niekur neišvažiuos, jų nepriims jokia Airija ar Prancūzija. Bet tai jau ne nuo mūsų priklauso. Nors ir atkūrę Nepriklausomybę, jau nesame savo žemių šeimininkai.

40 metų scenoje
OVIDIJUS VYŠNIAUSKAS
JUBILIEJINIS KONCERTŲ TURAS

Lapkričio 27 d. 19 val. **Čižo** (Panevėžys)
Gruodžio 3 d. 19 val. **ŠIAULIŲ ARENA**
Gruodžio 9 d. 19 val. **ŽALGIRIO ARENA**
Gruodžio 29 d. 19 val. **ŠVYTURIO ARENA**

Dalyvauja:
OVIDIJUS VYŠNIAUSKAS
orkestras „SINFONIETTA“ ir roko grupė
Vadovas: Vytautas Lukočius

Svečiuose:
INGA VALINSKIENĖ (Kaune)
MERŪNAS (Panevėžyje, Šiauliuose, Kaune)
Sportinių šokių kolektyvas „ŽUVĖDRA“ (Klaipėdoje)
Vadovai: Skaistė ir Romaldas Idzelevičiai
EDITA MILDAŽYTĖ ir kt.

BILIETAU PARDUODAMI: **bilietai.lt** **TIKETA** **TICKET Market**
INFORMUOJA: **3** **vakaro žinios** **Bankų ekspresas** **ŠIAULIŲ**

